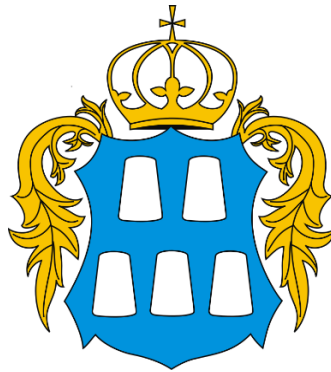

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням міської ради
від 30.05.2018. № 1186-38/2018

Програма
посилення конкурентоспроможності
малого та середнього підприємництва
м. Долина на 2018-2022 роки

Документ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

ЗМІСТ

<u>ВСТУП</u>	6
<u>2. МЕТА І НАПРЯМИ ПРОГРАМИ</u>	10
<u>2.1 Підтримка реалізації бізнес-потенціалу</u>	11
<u>2.2 Удосконалення адміністрування</u>	12
<u>2.3 Сприяння доступу до фінансових ресурсів</u>	12
<u>2.4 Спрощення виходу МСП на нові ринки</u>	13
<u>2.5 Сприяння розвитку персоналу і запровадженню інновацій</u>	13
<u>2.6 Підтримка екологізації</u>	14
<u>3. ПЛАН ДІЙ</u>	15
<u>4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ</u>	19
<u>4.1 Координація діяльності у рамках Програми</u>	19
<u>4.2 Моніторинг виконання Програми</u>	19
<u>4.3 Оцінка виконання Програми</u>	20

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ ТА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ВЗЛ - виробничо-збутові ланцюжки

МР – міська рада

МВК – міський виконавчий комітет

МСБ – малий і середній бізнес

МСП – мале та середнє підприємництво

НПА – нормативно-правовий акт

СПД – суб'єкт підприємницької діяльності

ОДА – обласна державна адміністрація

ОМС – органи місцевого самоврядування

ПРОМІС – проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади

ВСТУП

Ця Програма є результатом співпраці міської влади, представників МСП, фахівців проекту ПРОМІС, в ній представлено спільне бачення шляхів розвитку і посилення конкурентоздатності місцевого малого та середнього бізнесу.

Необхідність сприяння МСП викликана, з одного боку, розумінням значущості цієї сфери як складової соціально-економічного розвитку, з іншого боку, загально визнаною очевидністю наявності низки перешкод на шляху зростання ефективності малого та середнього бізнесу.

Проект Програми було розроблено на підставі досліджень поточного стану розвитку МСП, а також порівняльного аналізу розвитку МСП м. Долини і міст-аналогів.

При розробці Програми було використано кращі практики розвитку МСП, структурування проблем і завдань здійснено шляхом адаптації принципів Акту про малий бізнес для Європи.

Поряд з використанням методів та досвіду реалізації АМБ у Програмі враховані напрацювання Стратегії сталого розвитку "Україна - 2020", Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року.

Так, у Стратегії сталого розвитку "Україна - 2020" дерегуляцію та розвиток підприємництва визначено однією з першочергових реформ.

Відповідно до Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року основними напрямками посилення конкурентоспроможності МСП є покращення інституційного середовища, спрощення доступу МСП до фінансування, популяризація підприємницької культури та розвиток конкурентоспроможного людського капіталу й підприємницьких навичок, сприяння експорту та інтернаціоналізації, підсилення конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу.

В Програмі увагу сфокусовано на забезпеченні доцільності і реалістичності заходів, вимірюваності результатів, моніторингу і контролю впровадження.

1. СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МСП В МІСТІ

Для оцінки поточного стану розвитку МСП у місті Долина було використано статистичну інформацію, дані міської ради, результати анкетування представників МСП, фокус-групового дослідження.

Динаміка кількості СПД є позитивною: протягом 2012-2016 рр. у місті спостерігалось зростання кількості юридичних осіб (+17% відносно рівня 2012 р.) і кількості фізичних осіб-підприємців (+15% відносно рівня 2012 р.).

Провідною галуззю економіки міста Долина є промисловість. Обсяг реалізованої промислової продукції Долинського району в 2016 році становив 2347,5 млн. грн. В структурі реалізації 76,6 % складала продукція добувної промисловості, 15,3 % - виробництво деревини та виробів з деревини, 6,5 % - виробництво та розподілення електроенергії, газу та води, 1,3 % - легка промисловість.

На сьогоднішній день основним сектором промисловості є нафтогазовий комплекс, який представлений підприємствами: НГВУ «Долинанафтогаз» (видобуток нафти і газу, здійснення розробки і експлуатації нафтових, газових і газоконденсатних родовищ, підготовка і реалізація нафти і конденсату), ПАТ «Укрспецтрансгаз» (транспортування скраплених вуглеводневих газів), Долинський газопереробний завод (виробництво бензину газового стабільного, зріджених вуглеводневих газів), Долинське тампонажне управління (роботи по цементуванню обсадних колон і встановленню цементних мостів у свердловинах).

В підприємствах нафтогазового комплексу сконцентрована більша частина виробничих фондів, зайнята більша частина мешканців.

Основний обсяг видобутку нафти і газу припадає на Долинське, Північно-Долинське, Струтинське і Спаське родовища. Експлуатаційний фонд видобутих свердловин складає 392, нагнітальних - 132. Середня глибина свердловин 2700 м. Розробка родовищ здійснюється з підтриманням пластового тиску (ППТ) шляхом нагнітання води в продуктивні горизонти.

Всі основні родовища знаходяться на пізній стадії розробки, для якої характерний високий рівень обводнення продукції (86%) і як результат обсяг видобутку нафти щорічно знижується. В зв'язку з стрімким переходом на альтернативні та відновлювані джерела енергії, ціна на нафту постійно знижується, і в найближчій перспективі нафта може стати лише сировиною для хімічної промисловості. Тому вже сьогодні необхідно розвивати нові виробництва, високотехнологічні та екологічно безпечні.

Диверсифікація економічного профілю є одним з головних пріоритетів соціально-економічного розвитку міста. В 2014 році зареєстровано індустриальний парк «Долина». Пріоритетними напрямками діяльності

визначено легку, харчову, деревообробну та автомобілебудівну промисловість.

В місті також є кілька підприємств легкої промисловості: ТзОВ «Швейна фабрика «Довіра», ТзОВ «Спецодяг», швейна фабрика «Едельвейс».

В Україні та далеко за її межами відома група компаній «Солодка Долина», що спеціалізується на виготовленні кондитерських виробів.

ФОП Марковський М. М. займається виробництвом морозива ТМ «Ласунчик».

В Долинському районі також добре розвинені лісозаготівельна та деревообробна промисловість. У цій сфері основними виробниками є ФОП Ярич В. М., ФОП Костюк І. Й., ФОП Юрин Б. В., ФОП Костів М., ФОП Торохта Л. Р.

Обсяг виконаних будівельних робіт в 2016 році склав 35 млн. грн. Представниками будівельної галузі є: МП «Влад», ФОП Містюк В. В., ФОП Торохта Л. Р., ФОП Носович М. В. та інші.

Оборот роздрібною торгівлі в Долинському районі за січень-грудень 2016 року становив 1543,7 млн. грн. Торгівля в місті Долина здійснюється через мережу магазинів та ринків.

До послуг населення міста функціонують нові сучасні заклади торгівлі, серед них: торгові центри «Кошик», «Гермес», «Авалон», супермаркети «Колібрис», «Наш край», «Суперсам», продуктові магазини «АВС», «Камелія», «Слов'янка», ювелірний магазин «Адамас», господарських товарів «Престиж», «Світ техніки», «Інтер'єр», «Техноплюс», магазин народних виробів «Писанка» та інші.

На даний час у місті Долина функціонує 6 постійно діючих ринків змішаного типу: ринки Районного споживчого товариства, ДЦСЄ «Інсайт», «Крістоф», «Меркурій», автобазар та наймолодший комунальний ринок, заснований в 2006 році, який на сьогодні активно розбудовується.

Продукція сільського господарства району у постійних цінах 2010 року склала 35,8 млн. грн., в т. ч. продукція рослинництва 35,0 млн. грн. В галузі сільського господарства району впродовж 2016 року діяли ФГ «Еко-Карпати», ТзОВ «Долина-Агро», ФОП Дитинко В. О., ФГ «Нива».

Фермерське господарство «ЕКО-Карпати» вже кілька років успішно вирощує овець та кіз, займається виробництвом сирів. В асортименті — козиний сир твердий, напівтвердий, рікотта, бринза.

ТзОВ «Долина-Агро» вирощує саджанці лохини великорослої та багатьох інших культур (посадковий матеріал розмножується методом культури тканин *in vitro*).

Вирощуванням ягід лохини на землях Оболонської сільради ФОП Дитинко В. О.

ФГ «Нива» вже багато років займається розведенням великої рогатої худоби молочних порід.

Обсяг реалізованої продукції малими і середніми підприємствами району склав 1353,867 млн. грн.

В сфері МСП району зайнято 3775 працюючих (без урахування ФОП).

Сальдо зовнішньоторговельного балансу товарами району протягом усього досліджуваного періоду є позитивним. Однак протягом 2012-2016 рр. спостерігається значний спад обсягу експорту товарів: у 2016 р. обсяг знизився на 56% відносно рівня 2005 р.

Половина території Долинського району розміщена в гірській місцевості, з мальовничими краєвидами, що дає змогу туристам цікаво провести свій відпочинок в будь-яку пору року. Туристично-рекреаційні ресурси Долиниці представлені ще й бальнеологічними ресурсами: лікувальними мінеральними водами, грязями, водними ресурсами.

Ропа свердловини «Барбара» відноситься до мінеральних вод з високою загальною мінералізацією, в якій крім іонів натрію і хлору, містяться іони калію, кальцію, магнію, сульфат, бром. При застосуванні такі посилюють обмінні процеси, мають жовчогінний ефект, поліпшують секреторну функцію шлунка та підшлункової залози.

Можна з впевненістю стверджувати про унікальність цього мінерального ресурсу, на основі якого в Долині можна збудувати лікувально-оздоровчу інфраструктуру рівня курорту державного значення.

До конкурентних переваг місцевого бізнесу відносять:

- активність місцевого бізнесу,
- конструктивну комунікацію з міською владою,
- природно-кліматичні умови,
- сприятливий стан довкілля.

Перешкодами на шляху розвитку МСП опитані вважають:

- нестачу кадрів,
- брак доступу до інструментів прискорення розвитку бізнесу,
- нестачу фінансування,
- недостатній розвиток туристичної галузі порівняно з регіоном загалом.

В ході фокус-групового дослідження пріоритетними галузями учасники назвали:

- агробізнес,

- харчову промисловість,
- легку промисловість,
- надання туристично-оздоровчих послуг,
- деревообробка,
- транспорт.

Представники МСП висловили низку пропозицій щодо прискорення розвитку МСП у місті:

- сприяння доступу до інструментів розвитку бізнесу (маркетингових досліджень, трансферу технологій),
- спрощення доступу до фінансування (поширення інформації про грантові програми з розвитку МСП, пільгове кредитування),
- навчання МСП і персоналу,
- заохочення розвитку туристичної галузі (відновлення добування солі, розвиток бальнеологічного курорту),
- сприяння залученню молоді до підприємництва.

Детальний аналіз поточного стану розвитку МСП міста представлено в звітах «Бізнес-профіль м. Долина», «Бенчмаркінг м. Долина», підготовлених в рамках розробки програми консультантами проекту ПРОМІС.

2. МЕТА І НАПРЯМИ ПРОГРАМИ

Метою цієї Програми є посилення конкурентоспроможності МСП м. Долина шляхом покращення інституційних засад ведення бізнесу, а також спрощення доступу до інструментів підвищення ефективності підприємницької діяльності.

Напрями діяльності визначені на підставі Акту про малий бізнес для Європи з урахуванням місцевих особливостей:

1. Підтримка реалізації бізнес-потенціалу.
2. Удосконалення адміністрування.
3. Сприяння доступу до фінансових ресурсів.
4. Спрощення виходу на нові ринки.
5. Сприяння розвитку персоналу і запровадженню інновацій.
6. Підтримка екологізації.

Для досягнення мети Програми розроблено план дій, проекти в ньому згруповано за відповідними напрямками. По кожному з проектів встановлено пріоритетність, виконавців, часові рамки, індикатори результативності.

2.1 Підтримка реалізації бізнес-потенціалу

Діяльність в рамках цього напрямку полягає у сприянні формуванню підприємницької культури, позитивного іміджу підприємця, популяризації бізнесу з фокусуванням на підтримці бізнес-потенціалу молоді, жінок, безробітних, підприємців, що перебувають на межі банкрутства.

За підсумками 2016 р. серед зареєстрованих безробітних Долинського району 58% склали жінки, 41% - молодь до 35 років. У загальноосвітніх навчальних закладах м. Долина протягом 2016-2017 н.р. навчалося 3261 осіб. Доцільно сприяти цим категоріям містян у набутті навичок підприємництва та підприємливості. Для реалізації поставлених завдань розроблено низку заходів.

Проект	Суть діяльності
Проект «Бізнес-перспектива»	Популяризація підприємництва та підприємливості серед містян шляхом публікації в ЗМІ історій успіху підприємців, міст з розвинутим сектором МСП, ознайомлення з вагомою роллю МСП в контексті зайнятості, виробництва товарів і послуг
Проект «Підприємництво: почни з початку»	Проведення тренінгів для бажаючих здійснювати підприємницьку діяльність з фокусуванням на практичних моментах започаткування і ведення бізнесу (бізнес-планування, реєстрація, ліцензійно-дозвільні процедури, податкове адміністрування)
Проект «Віртуальний бізнес»	Створення на сайті міської ради сторінки, де потенційний підприємець може одержати вичерпну інформацію, як започаткувати бізнес. Користувач послідовно проходить усі етапи реєстрації бізнесу та одержує зразки заповнення необхідних документів
Проект «Школа молодого підприємця»	Утворення спільноти у ФБ для молоді, яка планує або розпочала ведення бізнесу, розміщення коротких семінарів, порад досвідчених підприємців, спілкування для обміну ідеями і пропозиціями.
Проект «Бізнес-гра для молоді»	Проведення бізнес-гри для молоді 15-19 років з метою формування підприємницького способу мислення
Проект «Жінки у бізнесі»	Створення онлайн-офлайн мережі для розвитку бізнес-ідей з урахуванням особливостей жіночого підприємництва, пошук партнерів і контрагентів, інвесторів, проведення зустрічей
Проект «Антикризове адміністрування»	Проведення семінарів з антикризового менеджменту для підприємців, що опинилися в складній фінансовій ситуації, а також інших зацікавлених категорій із залученням досвідчених підприємців, практиків з управління фінансами, фахівців контролюючих органів, правників з метою недопущення закриття бізнесу

2.2 Удосконалення адміністрування

В рамках цього напрямку діяльності передбачається впровадження низки заходів, спрямованих на покращення взаємодії місцевої влади та МСП, удосконалення надання публічних послуг.

На сайті Долинської міської ради є упорядкований розділ «Документи», що містить рішення міської ради та виконкому, міського голови, проекти рішень. Є можливість пошуку документів за назвою, номером або ключовим словом. Також на сайті є розділи «Публічна інформація», «Міський бюджет», «Електронні петиції», «Адміністративні послуги». Передбачено можливість перевірки стану надання послуги за номером, отриманим у ЦНАПі, у розділі «Звернення громадян».

Проект	Суть діяльності
Проект «Міська рада інформує»	Розширення каналів зв'язку міської влади і МСП (сайт, ЗМІ, соцмережі, е/пошта) з метою удосконалення інформування МСП щодо змін умов ведення бізнесу
Проект «Онлайн-опитування МСП»	Відстеження думки МСП щодо умов ведення бізнесу шляхом віртуального голосування
Проект «Е-послуги»	Інформування МСП щодо можливостей надання електронних адміністративних послуг, застосування ЕЦП, здачі звітності шляхом проведення відповідних семінарів

2.3 Сприяння доступу до фінансових ресурсів

Брак недорогих фінансових ресурсів є однією з найбільших перешкод для малого та середнього бізнесу.

Протягом 2012-2016 рр. частка власних коштів у капітальних видатках СГД району становила 33-52%, при чому частка кредитних ресурсів банківського сектору складала близько 2%. З метою ознайомлення МСП з альтернативними джерелами фінансування, залучення до публічних закупівель, удосконалення навичок бізнес-планування розроблено низку заходів.

Проект	Суть діяльності
Проект «Бюджетні закупівлі»	Регулярне своєчасне розміщення інформації на сайті міської ради про проведення закупівель, у т.ч. на віртуальних майданчиках
Проект «Міжнародна технічна допомога для МСП»	Проведення циклу зустрічей з представниками міжнародних проектів, що надають фінансову підтримку
Воркшоп «Підготовка ефективного бізнес-плану»	Покращання навичок МСП з бізнес-планування, презентації інвестиційних пропозицій, підготовки концепцій та аплікаційних форм для участі в конкурсах за допомогою проведення

	відповідних воркшопів
Краудфандинг-проект «Спільна інвестиція»	Проведений круглий стіл щодо пошуку альтернативних джерел фінансування бізнес-проектів, у т.ч. через об'єднання ресурсів МСП, ознайомлення з кращими практиками, розроблений механізм

2.4 Спрощення виходу МСП на нові ринки

Малий і середній бізнес має обмежені можливості щодо активного просування на нові ринки, особливо закордоном. З метою нівелювання перешкод щодо залучення до міжнародної торгівлі розроблено ряд проектів.

Підприємства Долинського району здійснюють ЗЕД систематично, сальдо зовнішньоторговельного балансу товарами є позитивним протягом 2012-2016 рр. В той же час зафіксовано значний спад обсягу експорту товарів: обсяг 2016 р. знизився на 56% відносно рівня 2005 р. Така ситуація вимагає посилення експортного потенціалу МСБ.

Проект	Суть діяльності
Проект «Долина: всі товари і послуги»	Узагальнення даних про МСП міста у розрізі галузей, товарів і послуг. Розробка каталогів (електронний і друкований формат). Розміщення на сайті міської ради. Поширення каталогів через інституції сприяння експорту.
Проект «Фермерський ринок Долини»	Облаштування на постійній основі локального фермерського ринку як каналу прямого продажу сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки з просуванням його бренду на регіональному як центру екологічно чистої продукції Прикарпаття
Світове кафе «Туристична Долина»	Проведення зустрічі у форматі світового кафе з метою напрацювання бачення м. Долина як туристичного міста, визначення туристичного профілю, надання пропозиції нових атракцій (подій, послуг, об'єктів), підготовка календаря
Освітній проект «Бізнес-просування у мережі»	Поширення серед МСП знань і навичок щодо застосування сучасних інструментів пошуку партнерів, інвесторів, клієнтів (наприклад, Trademap, ExportHelpdesk, EEN), шляхом проведення відповідних семінарів
Проект «Стандартизація та сертифікація для МСП».	Проведення семінарів про переваги відповідності стандартам в умовах конкуренції, інформування стосовно умов проведення сертифікації
Проект «Бізнес-побратимство»	Аудит і коригування чинних угод шляхом посилення прагматичного комерційного компоненту, пошук нових міст-партнерів, здійснення бізнес-візитів із залученням МСП

2.5 Сприяння розвитку персоналу і запровадженню інновацій

Для МСП вкрай важливим є підвищення продуктивності, в т.ч. шляхом підвищення кваліфікаційного рівня персоналу та запровадження інновацій різних форм.

В м. Долина функціонують МСП агробізнесу і переробки, швейної промисловості, деревообробки. Крім того, є передумови і плани щодо прискорення розвитку туристичної галузі, надання оздоровчих послуг. Для розвитку продуктивності МСП необхідне навчання персоналу як загальноекономічним знанням, так і вузькопрофесійним, а також сприяння трансферу нових технологій у багатьох галузях.

Проект	Суть діяльності
Проект «Освіта для бізнесу»	Проведення тренінгів відповідно до запитів МСП, з урахуванням специфіки галузі шляхом співпраці з навчальними закладами з інших міст та практиками
Проект «Ділова англійська»	Проведення курсів з англійської мови для співробітників МСП для спрощення контакту з зарубіжними партнерами
Проект «Практика закордоном»	Стажування співробітників МСП закордоном у містах-побратимах
Проект «Захист інтелектуальної власності»	Проведення семінарів щодо захисту інновацій (ноу-хау, торгових марок) МСП
Форум «Кластерна ініціатива»	Проведення форуму МСП для інформування МСП стосовно переваг кластеризації, ознайомлення з практиками утворення кластерів, обговорення доцільності, формування резолюції щодо кластеризації

2.6 Підтримка екологізації

У м. Долина затверджено Стратегію сталого розвитку в сфері енергоспоживання на 2009– 2020 рр., яка головним чином спрямована на підвищення енергоефективності діяльності комунальної, житлової, бюджетної та інших сфер. В рамках цього напрямку передбачено фокусування саме на сфері МСП.

Проект	Суть діяльності
Проект «Зелений» бізнес» – сталий розвиток»	Популяризація «зеленого» бізнесу за допомогою низки публікацій у ЗМІ для ознайомлення громадськості та МСП з досвідом ведення такого підприємництва
Проект «Ощадливе використання ресурсів – основа конкурентоспроможності бізнесу»	Стимулювання МСП до застосування ресурсозберігаючих технологій шляхом проведення відповідних семінарів, ознайомлення з програмами і проектами, що сприяють застосуванню «зелених» технологій
Проект «Обмін «зеленим» досвідом»	Ознайомлення МСП з практиками ведення бізнесу, дружнього до довкілля, через здійснення навчальних візитів
Проект «Посилення енергоефективності»	Проведення конкурсу серед МСП на відшкодування частини витрат на енергозбереження

3. ПЛАН ДІЙ

Напрями	Заходи/ Проекти	Пріоритетність 1=Висока 2=Середня 3=Низька (визначають члени робочої групи)	Період реалізації					Виконавець/ Партнери	Можливі джерела та обсяги фінансування	Індикатори виконання
			2018	2019	2020	2021	2022			
Підтримка реалізації бізнес- потенціалу	Проект «Бізнес- перспектива»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС, ЗМІ	МР, МСП	Публікації в ЗМІ 1 раз на місяць
	Проект «Підприємництво: почни з початку»							МР, центр зайнятості, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП, центр зайнятості	1 тренінг на квартал
	Проект «Віртуальний бізнес»							МР, органи, що надають адмінпослуги, об'єднання МСП, організації підтримки бізнесу, проект ПРОМІС	МР, міжнародні проекти	Функціонуючий віртуальний тренажер започаткування бізнесу
	Проект «Школа молодого підприємця»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП	Спільнота у ФБ, дописи в ФБ 2-3 рази на місяць
	Проект «Бізнес-гра для молоді»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП	Проведена гра
	Проект «Жінки у бізнесі»							об'єднання МСП, МР, організації підтримки бізнесу, проект ПРОМІС	МР, міжнародні проекти	Не менше 1 зустрічі на місяць
	Проект «Антикризове адміністрування»							об'єднання МСП, МР, організації підтримки бізнесу, контролюючі органи, проект ПРОМІС	МР, міжнародні проекти	1 семінар на півріччя
Удосконалення адміністрування	Проект «Міська рада інформує»							МР, проект ПРОМІС	Не потребує	Регулярні повідомлення для

										широкого кола МСП (сайт, ЗМІ, соцмережі, е/пошта)
	Проект «Онлайн-опитування МСП»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	Не потребує	1 раз на квартал, узагальнення результатів
	Проект «Е-послуги»							МР, органи, що надають адмінпослуги, об'єднання МСП, організації підтримки бізнесу	Не потребує	1 семінар на квартал
Сприяння доступу до фінансових ресурсів	Проект «Бюджетні закупівлі»							МР	Не потребує	Регулярне своєчасне розміщення інформації на сайті
	Проект «Міжнародна технічна допомога для МСП»							МР, об'єднання МСП, міжнародні проекти	об'єднання МСП, міжнародні проекти	1 зустріч на квартал
	Воркшоп «Підготовка ефективного бізнес-плану»							МР, об'єднання МСП, міжнародні проекти, організації підтримки бізнесу	МР, об'єднання МСП, міжнародні проекти	1 воркшоп на квартал
	Краудфандинг-проект «Спільна інвестиція»							МР, об'єднання МСП, міжнародні проекти, організації підтримки бізнесу	об'єднання МСП, міжнародні проекти	Проведений круглий стіл, розроблений механізм
Спрощення виходу на нові ринки	Проект «Долина: всі товари і послуги»							МР, об'єднання МСП	МР	Онлайн-каталог МСП розміщений у мережі, поширення
	Проект «Фермерський ринок Долини»							МР, об'єднання МСП	МР, об'єднання МСП	Функціонуючий майданчик
	Світове кафе «Туристична Долина»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП, міжнародні проекти	Розроблені бачення, пропозиції нових атракцій

	Освітній проект «Бізнес-просування у мережі»							МР, ТПП, проект ПРОМІС	МР, МСП	Проведення 1 раз на півріччя відповідних семінарів
	Проект «Стандартизація та сертифікація для МСП».							МР, ТПП	МР, МСП	1 семінар на півріччя
	Проект «Бізнес-побратимство»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП	Аудит і коригування чинних угод, 1 нова угода на рік, 2 візити
Сприяння розвитку персоналу і запровадженню інновацій	Проект «Освіта для бізнесу»							МР, об'єднання МСП, ТПП, організації підтримки бізнесу	МР, об'єднання МСП	1 тренінг на квартал
	Проект «Ділова англійська»							МР, об'єднання МСП, служба зайнятості, учбові заклади	МР, об'єднання МСП, міжнародні проекти	Курс для 10 співробітників щороку
	Проект «Ментор з підприємництва»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, об'єднання МСП, міжнародні проекти	2 пари «ментор-початківець» щороку
	Проект «Практика закордоном»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП, міжнародні проекти	Стажування 3 співробітників щороку
	Освітній проект «Захист інтелектуальної власності»							МР, ТПП	МР, МСП	1 семінар на півріччя
	Форум «Кластерна ініціатива»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП, міжнародні проекти	Проведений форум, резолюція щодо кластеризації
Підтримка екологізації	Проект «Зелений бізнес» - сталий розвиток»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС, ЗМІ	МР, МСП	Публікації в ЗМІ 1 раз на місяць
	Проект «Ощадливе використання ресурсів – основа							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП, міжнародні проекти	1 семінар на півріччя

	конкурентоспроможного бізнесу»									
	Проект «Обмін «зеленим» досвідом»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП, міжнародні проекти	1 візит на півріччя
	Проект «Посилення енергоефективності об'єктів МСП»							МР, об'єднання МСП, проект ПРОМІС	МР, МСП, міжнародні проекти	Проведений конкурс

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

4.1 Координація діяльності у рамках Програми

Поточна діяльність в рамках Програми, узгодження операційних питань, загальна координація виконання плану дій покладається на відділ енергозбереження, інвестицій та муніципального розвитку Долинської міської ради.

Виконання заходів здійснюватиметься у відповідності до плану дій.

Для реалізації плану дій залучатимуться органи влади, суб'єкти МСП, їх об'єднання, організації підтримки бізнесу, проекти міжнародної технічної допомоги та інші.

Фінансування виконання плану дій Програми здійснюватиметься з місцевого бюджету, за рахунок коштів міжнародних проектів технічної допомоги, неурядових організацій підтримки бізнесу, з інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Інформація про щорічну оцінку виконання Програми буде оприлюднена на сайті Долинської міської ради, у місцевих ЗМІ, соцмережах, а також донесені іншими сучасними засобами зв'язку до зацікавлених осіб і широкого кола містян.

4.2 Моніторинг виконання Програми

Моніторинг виконання Програми здійснюватиметься шляхом порівняння базових індикаторів, цільових та досягнутих. Відстеження здійснюватиметься кожні півроку. У плані дій передбачено індикатори виконання у кількісному вимірі для кожного періоду.

Індикатори виконання		Період відстеження		
		1 півріччя 2018 р.	2018 р.	період ...
Індикатор 1	Базове значення (база), за наявності			
	Цільове значення (план)			
	Досягнуте значення (факт)			
	Відхилення, +/-, факт від плану			
	Відхилення, +/-, факт від бази			
Індикатор...				

Відстеження ходу виконання Програми покладається на відділ енергозбереження, інвестицій та муніципального розвитку Долинської міської ради.

Результати моніторингу досягнення запланованих значень індикаторів, пропозиції, проблемні питання викладаються у формі звіту до 20 числа місяця, наступного після закінчення звітної піврічної періоду.

4.3 Оцінка виконання Програми

Щорічна оцінка виконання Програми здійснюватиметься шляхом аналізу статистичних даних і результатів моніторингу.

Метою щорічної оцінки є визначення ступеню досягнення цілей Програми посилення конкурентоспроможності, ефективності реалізованих заходів, передбачених планом дій.

Під час здійснення оцінки обов'язково враховуються зміни зовнішніх чинників, що мають суттєве значення для актуальності та пріоритетності активностей, визначених у плані дій (суспільно-політична ситуація, економічна кон'юнктура, нормативно-правова база, технологічні досягнення, виклики та інновації у сфері екології тощо).

Показник	Базовий показник, 2016 р.	Середньорічні темпи приросту, %
Кількість малих підприємств, одиниць	202	
Кількість середніх підприємств, одиниць	12	
Кількість ФОП, осіб	2243	
В т. ч. кількість ФОП в м. Долина, осіб	1263	
Чисельність зайнятих на малих і середніх підприємствах, осіб	3775	
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) малими і середніми підприємствами, тис. грн.	1353866,9	

Дані наведені по Долинському району.

За підсумками оцінки показників визначається:

1. Фактичне виконання плану дій Програми,
2. Ефективність виконання плану дій,
3. Актуальність прийнятого плану дій,
4. Необхідність внесення змін до Програми.

Результати проведеної щорічної оцінки реалізації Програми виносяться на розгляд міської ради.

Підсумкова оцінка виконання Програми проводиться після її завершення для того, щоб визначити, наскільки вдалося досягти поставлених цілей, і є вихідними даними для подальшого розвитку конкурентоспроможності МСП.